

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут екології
Кафедра екологічного моніторингу та заповідної справи
Приклад завдань залікового тестового контролю
з дисципліни «Тематичне картографування природоохоронної діяльності»
2023-2024 навчальний рік

П.І.Б. _____

Максимальна кількість балів – 40 б. Кожна вірна відповідь – 1 б.

Умови виконання завдання: Оберіть одну правильну відповідь

1. *Заслуга першим обґрунтувати та розробити картографічний метод як спосіб наукового дослідження належить:*

А. Л. Г. Раменському;

В. К. А. Саліщеву;

С. Б. В. Сочаві.

2. *Картографічний метод дослідження – це :*

А. розділ картографії, що досліджує питання використання карт для пізнання зображених на них явищ;

В. розділ географії, що досліджує розміщення, площі та взаємовідношення явищ і процесів у просторі;

С. розділ екології, що досліджує територіальні особливості взаємодій у системі «людина-природа».

3. *Компетенції, що є не визначальними для фахівця, що використовує у наукових дослідженнях картографічний метод:*

А. вміння «читати» карту, знати засоби зображення та технологію укладання карт;

С. вміння виконувати еколого-інженерні розрахунки, бути здатним розробляти проекти природоохоронних заходів.

В. вміння аналізувати карту, мати уявлення про точність досліджень за картами різного масштабу і процесів у просторі;

4. *Який тип задач, що вирішуються за допомогою географічної карти з'явився у Новітній час (1914 – наші дні) ? :*

А. орієнтування за картою на місцевості;

В. використання карти як основи для нанесення різних даних;

С. наукове узагальнення та прогнозування.

5. *Науковий метод, сутність якого полягає у вивченні дійсності за допомогою створення картографічних моделей називається :*

А. картографічний метод дослідження;

В. картографування;

С. моделювання картографічного зображення.

6. *Класифікація карт за змістом містить таку групу карт :*

А. плани – середньомасштабні - мілко масштабні;

В. загально географічні – тематичні – спеціальні;

С. фізико-географічні – соціально-економічні – політичні.

7. *Основні складові частини карти називають :*

А. елементами карти;

В. властивостями карти;

С. компоновкою карти.

8. *Картографічна проекція – це ... :*

А. математично-визначене відображення поверхні земного еліпсоїда на площині карти;

С. зображення на карті ліній меридіанів та паралелей (географічної сітки), що відображає довгот і широт.

В. ступінь зменшення об'єктів на карті по відношенню до їх реальних розмірів;

9. Рівновеликі картографічні проекції спотворюють :
- А. площі і форми; В. кути і форми;
С. кути і площі.
10. Система поділу великого картографічного зображення на окремі листи називається:
- А. номенклатура; В. генералізація;
С. разграфка.
11. Для відображення кількісних відмінностей явищ суцільного поширення в межах певної території використовують такий спосіб картографічного зображення як :
- А. якісний фон; В. кількісний фон;
С. точковий спосіб.
12. Керівний принцип такого способу зображення рельєфу на давніх картах як метод штрихів це – :
- А. чим крутіший схил, тим товще та щільніша штриховка; В. чим крутіший схил, тим рідше штриховка;
С. зображення рельєфу має відображатись перспективним малюнком.
13. Відображення рельєфу за допомогою створення полу тонового зображення із заданою освітленістю називають прийомом :
- А. відмивки; В. висвітлених (затемнених) горизонталей;
С. блок-діаграми.
14. Тематичні карти, що відображають одне явище або одну його характеристику називаються :
- А. комплексними; В. аналітичними;
С. синтетичними.
15. Функціональний тип карт, який призначений передбачувати і виявляти невідомі явища на основі відомих (достатньо досліджених) називаються... :
- А. інвентаризаційні; В. оціночні;
С. індикаційні.
16. Одним прийомів графічних методів аналізу карт є такий вид графіка, що суміщає на площині різні просторові перетворення явищ. Він має назву... :
- А. гіпсометричний профіль; В. епюр;
С. блок-діаграма.
17. До графоаналітичних прийомів аналізу карт не відноситься такий прийом :
- А. картометрія; В. морфометрія;
С. батиметрія.
18. Для оцінки форми і тісноти зв'язку між явищами, зображених на картах різної тематики найчастіше використовують
- А. обчислення ентропії; В. дисперсійний аналіз;
С. розрахунки коефіцієнтів кореляції.
19. За допомогою таких інструментів як планіметри та палетки різних конструкцій за картами традиційна визначають такий параметр як... :
- А. звивистість ліній; В. площа об'єкта;
С. конфігурація об'єкта.
20. Традиційним якісним способом аналізу картографічного зображення, мета якого полягає в тому, щоб виявити наявність на карті досліджуваних явищ, особливостей їх взаємо розміщення і зв'язку є :
- А. вимірювання довжин, площ та об'ємів; В. укладання профілів;
С. складання опису.
21. Вид перетворення картографічного зображення, за якого дискретне картографічне зображення замінюється безперервним називається ... :
- А. кваліфікація; В. континуалізація;
С. квантифікація.

22. Вид перетворення картографічного зображення, який дозволяє виявити нормальні та аномальні компоненти в розміщенні того чи іншого географічного явища називається ... :

- А. розклад картографічного зображення на частини; В. комплексне перетворення;
С. перетворення способів картографічного зображення.

23. Відбір в картографічному зображенні головного, суттєвого, цілеспрямоване узагальнення, що здійснюється задля відображення типових рис і характерних особливостей, у відповідності до тематики, масштабу та призначенням називається :

- А. компоновка; В. макетування;
С. генералізація.

24. Картографічні твори, які побудовані таким чином, що об'єкти є викривленими у відповідності до значень параметрів, які вони відображають називаються... :

- А. геогліфи; В. анаморфози;
С. картоїди.

25. Аналіз серії карт доцільно проводити для дослідження :

- А. площ поширення певного явища або процесу; С. оцінки інтенсивності певного явища або процесу;
В. динаміки певного явища або процесу;

Завдання відкритої форми: Заповніть прогалину, вставивши пропущене поняття.

26. Наука про способи збору, аналізу та картографічного представлення інформації про стан довкілля та його екологічного стану називається _____ (2 сл.).

27. Математично визначене, зменшене, генералізоване зображення Землі, іншого небесного тіла або космічного простору, що показує розміщені або спроектовані на них об'єкти в прийнятій системі умовних знаків – це _____ (1 сл.).

28. Систематичний звіт використаних на карті знаків з необхідними до них поясненнями – служить ключем до читання та аналізу змісту карти має назву _____ (2 сл.).

29. Карти, які відображають одне явище або яку-небудь його характеристику (одна властивість) є _____ (1 сл.).

30. Картографічний метод дослідження, що ґрунтується на якісній характеристиці явищ, зображених на картографічному творі, що дозволяє отримати загальне уявлення про предмет дослідження називається _____ (2 сл.).

31. Прийоми аналізу карт складаються в побудові по ним різного роду профілів, розрізів, графіків, епюр, діаграм і блок-діаграм мають назву _____ (1 сл.).

32. Прийоми аналізу карт, які слугують для вимірювання за координатами координат, довжин, кутів і кутових елементів, площ, об'ємів, форм та інших відносних показників відносяться до типу _____ (1 сл.).

33. Геометрично правильна фігура, яка найкращим чином наближена до геоїду і щодо якої будуть виконувати всі геодезичні обчислення та розрахунки щодо картографічних проекцій називається _____ (2 сл.).

34. Масштаб, який відображає співвідношення розмірів об'єктів на карті та еліпсоїда (шару) в даній точці, є _____ (1 сл.).

35. Математично визначене відображення еліпсоїда або шару (глобуса) на площині карти – це _____ (1 сл.).

36. Проекції, які залишають без викривлень кути і форми контурів, показаних на карті (раніше такі проекції називалися конформними) називають _____ (1 сл.).

37. Зображення на карті ліній медіан та паралелей – це _____ (2 сл.).

38. Розміщення картографічного зображення, назви карти, легенди, вставки та інших даних всередині рамки та на полях карт називається _____ (2 сл.).

39. Науковий напрямок, який досліджує співвідношення умовних знаків із відображенням об'єктів та явищ називається _____ (2 сл.).

40. Елементарні графічні засоби, що використовуються для побудови картографічних знаків та знакових систем називаються _____ (2 сл.).